

Novole

LETO VIII.

ŠTEVILKA 13-14

Straža, 15. julija 1970

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA »NOVOLES« STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Lesariada

Športni delavci lesnega kombinata NOVOLES iz Straže so pod pokroviteljstvom direktorja Jožeta KNEŽA organizirali v soboto, 27. junija, I. letne športne igre delavcev lesne industrije Slovenije. Na športnih igriščih se je zbralo blizu 400 tekmovalcev iz 18 delovnih kolektivov. Športniki so se srečali v odbojki, streljanju, kegljanju in šahu. V lepem vremenu, primernem za igro, so se športniki z vso vnemo prizadevali, da bi za svoj kolektiv dosegli čim večji uspeh.

Med tekmovalci so bili tudi športniki lesnega kombinata NOVOLES, ki so nastopili v vseh štirih disciplinah in poželi lepe uspehe. Če ne bi imeli smole, bi se dolenjski tekmovalci lahko povzpeli na najvišjo stopničko. Vendar je drugo mesto v skupni uvrstitvi, ki so ga tekmovalci Novolesa dosegli, lepo plačilo za vložene napore.

Po končanem tekmovanju, ki je bilo vzorno in lepo pripravljeno, so se vsi udeleženci male olimpiade srečali na Hribu pri Smihelu. Tam je najboljšim ekipam pokrovitelj Jože KNEŽ podelil pokale in priznanja.

Povprašali smo tekmovalce iz CERKNICE, MARIBORA, NOVE GORICE, CELJA in od drugih za njihove vtise s prvega tekmovanja. Vsi so pohvalili organizacijo, posebno pa jih je prevzeo prijetno okolje na Hribu, kjer so se po napornem tekmovanju lahko povsem sprostiti. Tekmovalce je pozdravil na Loki tov. Mirko PEČAR, dipl. ing., z besedami:

**»TOVARISI IN TOVARISICE!
DRAGI ŠPORTNIKI IN PRIJATELJI!**

Prav veseli smo, da vas tako številne ljubitelje športa lahko pozdravimo v naši sredi, v metropoli Dolenjske. Želimo, da se pri nas počutite kar najbolj prijetno in da svojim sodelavcem in tovarišem odnesete pri srčne pozdrave naših domačinov. Mogoče ni naključje, da so prve letne športne igre delavcev lesne industrije Slovenije prav v Novem mestu. Kot vam je verjetno znano, so jubilarne V. in X. zimsko-športne igre za gozdarje, lesarje in lovce, v alpskih disciplinah, bile v Crmošnjicah na Dolenjskem in so nam pri-

znanja sodelujočih za dobro izvedbo porodila idejo o organizaciji letnih (Nadaljevanje na 3. strani)

4. julij

Slovenski narod je v svoji tisočletni zgodovini že večkrat stal pred hudimi preizkušnjami. Njegovi sovražniki so bili v vsej tej dolgi zgodovini slej ko prej vedno isti na severu, vzhodu in zahodu. Večkrat so ga zavojevali, potlačili in zaslužili. Za jarem so mu naložili posvetno in cerkveno gosposko, zanje je gural in delal tlako in desetino, toda klonil ni. V urah največjih preizkušenj ni izgubil vere v svobodo. Prav s to vero v srcu je bil naš narod neuničljiv in neumorljiv, čeprav je prenašal težki jarem, se z golimi pestmi spopadal s sovražnikom, organiziral kmečko vojsko in se spoprijemal z železnimi sponami srednjega veka.

Tako je bilo tudi leta 1941, ko smo bili postavljeni pred vprašanje, ali naj si izberemo smrt ali življenje. In izbrali smo življenje.

Ko je Evropa začela v smrtnih mukah, smo zapisali v imenu svobode našega ljudstva, »da se bomo disciplinirano, vztrajno in neustrašno, ne da bi varčevali s svojo krvjo in življenjem, borili do popolnega uničenja fašističnih osvajalcev in vseh narodnih izdajalcev«.

Tako smo svojo novo zgodovino začeli pisati s krvjo in življenji. Trd in težak je bil boj za osvoboditev. Milijon sedemsto tisoč življenj je terjtal ta boj. Vendar klonili nismo. In nismo umrli. Zmagali smo — in v tem je naš ponos.

Ko se vsako leto na dan borca znova zamislimo v tisti čas, ko smo se odločili, da hočemo živeti, občudujemo junaštvo in herojstvo naše narodnoosvobodilne borbe in z vso iskrenostjo želimo, da bi bila Socialistična federativna republika Jugoslavija najsrečnejša, najplemenitejša in najpravičnejša domovina vsem, ki so zanjo kaj žrtvovali v preteklosti in so pripravljeni zanj vse žrtvovati, če bo potrebno, tudi v prihodnosti.

Janko GOLEŠ, direktor oddelka za splošne zadeve

RAZŠIRJENA SEJA DELAVSKEGA SVETA

25. junija 1970 je bila 9. razširjena seja DS, na katero so bili povabljeni predstavniki sindikalne organizacije, sekretariata ZK, sekretariata ZM in lesnega kombinata. Seja je bila posvečena vsebinskim pripravam na II. kongres samoupravljalcev, ki bo v Sarajevu meseca maja 1971.

Uvodne besede je imel tov. PAVLE CAR, ki je predsednik občinskega koordinacijskega odbora.

Po prebranem referatu je sledila izvolitev našega delegata.

Koordinacijski odbor je predlagal tov. JANKA GOLESA, dipl. jurista, katerega so izvolili navzoči z večino glasov.

Istočasno so sklenili, da objavimo v nadaljevanjih referat SALI Francija v našem časopisu, kar pričenjamo v današnji številki.

Predsednik DS, tov. Edo Tavčar, dipl. ing., je dejal, da je bil material za to sejo dobro pripravljen in izrpen, pa da bi bilo potrebno več izvrstnih sestankov.

Poučna ekskurzija po Zapadni Evropi

Od 31. V. do 12. VI. sem se udeležil poučne strokovne ekskurzije, ki jo je organizirala VTVS Ljubljana. Program ekskurzije po tovarnah in zavodih je bil predvsem ogled naprav za tehnično in zdravstveno varnost delavcev na delovnih mestih.

Prvi ogled je bil v tovarni MAGIRUS DEUTZ v Zapadni Nemčiji. Poleg težkih tovarnjakov dela tovarna tu-

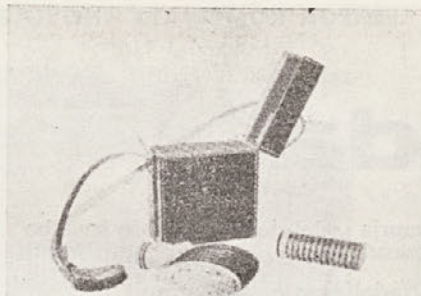
vse razložili. Na splošno smo veliko videli, predvsem varne in zdrave pogoje za delo delavcev na delovnem mestu.

Moje ugotovitve so, čeprav so kapi-

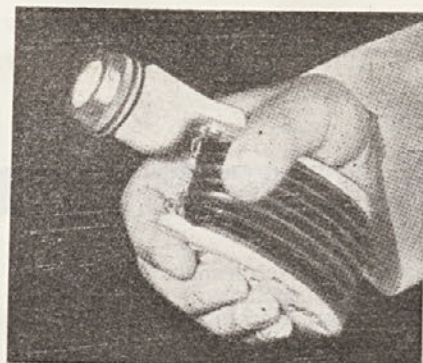
talistične države, da imajo delavci prav dobro urejene delovne pogoje, ravno tako tudi zdravstveno varstvene pogoje za delo.

T. S.

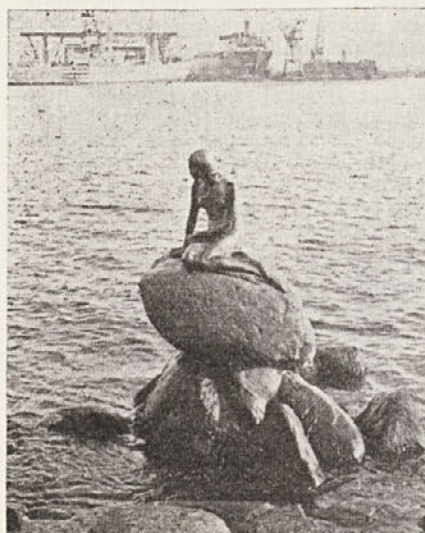
DRÄGERJEV ZBIRALEC PRAHU je naprava za merjenje količine prahu ali plina v prostoru

(razstavljen)

(v uporabi)

KOPENHAGEN

di vse vrste gasilskih avtomobilov in drugo opremo za požarno varnost. V tej tovarni smo bili en dan. Zaradi velikega obsega tovarne smo videli samo del.

Drugi ogled je bil v tovarni DRÄGER v mestu Lübeck. Ta tovarna izdeluje predvsem tehnično zdravstvene varnostne naprave. Največji oddelek je za naprave za varnost dihalnih organov. To je tudi verjetno edina tovarna na svetu, ki ima svoj program dela izključno za izdelovanje naprav za varnost ljudi po delovnih mestih v tovarnah. Poleg teh sredstev izdeluje tovarna tudi rentgenske opreme in operacijske instrumente.

Naslednji obisk je bil v tovarni FACIT računskih in pisalnih strojev.

Nato smo šli v Stockholm kjer smo si ogledali enega izmed gradbenih podjetij za stanovanjsko gradnjo. Bili smo tudi na njihovih gradbiščih. V Stockholmu nas je sprejel delovni inšpektor, ki nam je razložil funkcijo državnega inšpektorja, njegove pristojnosti ter naloge.

V DDR, v Dresdenu, v zavodu za varstvo pri delu smo si ogledali stalno svetovno razstavo zaščitnih sredstev in osebna zaščitna sredstva.

Po vseh podjetjih, kakor tudi na inšpekciji in zavodu smo bili zelo sprejeti. Na vsako vprašanje so nam

LÜBECK

Prijetno športno srečanje na Dolenjskem

(Nadaljevanje s prve strani)

športnih iger v režiji lesnega kombinata NOVOLES. Ta pobuda je med našimi športniki in športnimi delavci zbudila navdušenje in ob sodelovanju in podpori samoupravnih organov ter družbeno-političnih organizacij podjetja smo pripravili današnje tekmovanje.

Že vrsta gospodarskih organizacij iz iste panoge ima tradicionalna športna srečanja svojih kolektivov in nazadnje tudi lesna industrija, kot ena najpomembnejših gospodarskih panog Slovenije, želi afirmacijo tudi na tem področju. Lesna industrija Slovenije zaposluje cca 24.000 delavcev, kar je skoraj 11% od vseh zaposlenih v industriji Slovenije, ustvarja 8% celotnega dohodka industrije in cca 18% celotnega industrijskega izvoza Slovenije.

Zal nimamo pregleda nad številom aktivnih in navdušenih športnikov v naših kolektivih, vendar pa nam današnja udeležba na prvem športnem srečanju priča, da se v naših vrstah skrivajo velike možnosti za razvoj delavskega športa in fiskulture.

Kot vsak začetek, je tudi današnje srečanje v bolj skromnem obsegu, saj boste tekmovali samo v štirih disciplinah, upamo pa, da bodo naši nasledniki — organizatorji naslednjih športnih iger skušali razširiti število tekmovalnih disciplin in vzbuditi še več zanimanja za tovrstna srečanja.

Zelim vsem gostom in sodelujočim športnikom tekmovalcem kar najbolj prijetno počutje v našem kraju in obilo športne sreče in vas pozivam, da se borite s srcem, častno in tovariško.

Kot gost se je udeležil teh iger tudi predsednik občine, tov. FRANCI KUCHAR.

REZULTATI TEKMOVANJ:

Odbojka: Zaslužili bi drugo mesto Odbojkarji NOVOLESA (Janko Goles, Niko Galeša, Slavko Vidmar,

Naše odbojkarice

Slavko Pavlin, Aleš Kulovec, Edo Tavčar, Tone Grandovec, Jože Pirc) so že v prvem srečanju s celjsko Savinjo pokazali, da jih lahko upravičeno štejejo med kandidate za prvo mesto. Zal žreb NOVOLESOVCEM ni bil naklonjen, saj so se v isti skupini z njimi znašli tudi odbojkarji tovarne meril iz Slovenj Gradca, ki so kasneje zmagali. Tako je že v predtekmovalju prišlo do dejanskega finalnega srečanja, ki je športnike iz Straže zaradi poraza s Slovenjgradčani pahnilo na tretje mesto. Ni nobenega dvoma, da so odbojkarji NOVOLESA poleg Korošcev bili najboljša odbojgarska ekipa na turnirju.

Odbojkarice (Cirila Surina, Anica Jarc, Nada Oblak, Majda Tisovec, Mira Vodišek, Zdenka Saje, Mija Janc, Helena Medic) so svojo neizkušenost plačale s porazom z ekipo celjske Savinje. Prizadevna dekleta, ki so se prvič pojavila pred nekaj meseci na delavskih športnih igrah, niso bile enakovredne nasprotnice Celjankam; lete so imele namreč v svojih vrstah nekaj dobrih igralok. Za prizadevno igro lahko pohvalimo zlasti Cirilo Surino, ki je dajala moralno ostalim igralkam.

Šah: Premalo izkušenj

Šahisti NOVOLESA (Zmago Novak, Andrej Bajt, Anton Sotler, Boštjan Japelj, Bogomil Liliija) so se znašli na izredno dobro zasedenem šahov-

Novolesovi šahisti

skem turnirju. V vrstah nekaterih ekip so nastopali celo mojstrski kandidati in prvokategorniki. Med takšnimi šahisti pa neizkušeni Dolenjci niso imeli kaj iskati. Kljub tako zahtevni konkurenci jim je uspelo osvojiti osmo mesto in v neposrednem dvoboju premagati celjsko Savinjo. Omeniti moramo še to, da so bili odsotni nekateri boljši NOVOLESOVI šahisti, ki bi lahko veliko pomagali ekipi.

Streljanje: Izredna udeležba

Streliško tekmovanje, ki je že tradicionalna športna manifestacija delavcev v lesni industriji, je bilo najbolj množično obiskano. Prijavilo se je 18 ekip. Kljub hudi vročini so presenetile z izredno dobrimi dosežki. V zahtevni konkurenci je NOVOLESOVA moška ekipa (Franc Redek, Lojze Rozman, Peter Henigman, Henrik Hren, Alojz Jakše) zasedla 15. mesto z 938 krogi. Dekleta (Majda Tisovec, Nada Oblak, Jožica Jazbec) pa je zasedla šesto mesto s 361 krogi. Na tem tekmovanju se je dobro videlo, da so se za srečanje nekatere ekipe marljivo pripravljale, kar jim je tudi prineslo uspeh. Omeniti moramo, da v moški ekipi ni nastopil Marjan Okroglič, ki sodi med boljše dolenjske strelce. Okupirala ga je organizacija prireditve, zato se je moral tekmovanju odpovedati.

Kegljanje: Ni bilo slabo

Kegljaška ekipa, ki so jo sestavljali Zvone Hacin, Boštjan Japelj, Stane Šobar, Jože Kužnik, Ivan Avguštin, Dušan Pirnar, je osvojila v zantevni konkurenci deveto do deseto mesto. Kegljači so podrli 229 kegljev, zmagovalec BREST iz Cerknice pa 288 kegljev. Zmagovalna ekipa je nastopila z nekaterimi igralci, ki nastopajo v najvišjem republiškem tekmovanju. Zato bi bilo veliko presenečenje, če Cerkničani ne bi osvojili prvega mesta. Prijetno so presenetili Novogoričani, ki se niso nadejali drugega mesta. V NOVOLESOVI ekipi se je posebno odlikoval kapetan Zvone Hacin; podrli je največ kegljev in priborili svoji ekipi zadovoljivo uvrstitev.

Skupna uvrstitev ekip: 1. Savinja (Celje) 222 točk, 2. NOVOLES (Novo mesto) 190 točk, 3. MARLES (Maribor) 182 točk, 4. tovarna meril Slovenj Gradec 157 točk, 5. BREST (Cerknica) 144 točk, 6. JELOVICA (Skofja Loka) 157 točk, 7. STOL (Kamnik) 135 točk, 8. KLI (Logatec) 100 točk, 9. ELAN (Begunje) 75 točk, 10. do 11. GLIN (Nazarje) in LIKO (Vrhnika) 65 točk, 12. LIPA (Ajdovščina) 48 točk, 13. MEBLO (Nova gorica) 45 točk, 14. KRN (Klavže) 42 točk, 15. LIP (Bled) 41 točk, 16. ZLIT (Izrič) 39 točk, 17. LI (Kranj) 37 točk in 18. SVEA (Zagorje) 18 točk.

Predsednik organizacijskega odbora dipl. ing. MIRKO PEČAR je 1. letne igre ocenil takole: »Presenetila me

(Nadaljevanje na 6. strani)

II. kongres samoupravljalcev

FRANC SALI

Samoupravljalci v Jugoslaviji se pripravljajo na svoj drugi kongres. Marsikomu to veliko ne pomeni in se morda celo sprašuje, ali ni vseh mogočih kongresov, posvetovanj že dovolj. Skušajmo se malo zamisliti, skušajmo doumeti, kaj to pomeni za nas jugoslovanske narode, ki že od nekdaj, že posebno pa po letu 1941 in 1949 ponosno in smelo, čeprav včasih tudi osamljeno stojimo in kljubujemo vsem, ki ne želijo človeštvu in človeku mirno ustvarjalno samoupravno delo in življenje. Naša zgodovina beleži polno skorajda »legendarnih« trenutkov: leta 1919 je bila ustanovljena komunistična partija Jugoslavije, leta 1937 je prišel na čelo partije Tito, leta 1941 je bil sprejet sklep o vstaji, leta 1948, ko smo komaj zacelili najnevarnejše rane štiriletnega revolucionarnega in osvobodilnega boja, smo odločno izrekli svoj »NE« in leta 1950 v ljudski skupščini izglasovali davno zasnovane vodilne misli »Tovarne delavcem«. To je najpomembnejše zgodovinsko dejanje. Ljudje so tedaj praznično, čeprav še ne dovolj spoznano, z največjim slavljem prevzemali podjetja v upravljanje, slovesno volili svoje predstavnike v organe upravljanja, ki so obljubljali, da bodo opravičili zaupanje. Ta leta so bila odločilna za naš nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj, kakor tudi ohranjanje pozitivne vloge v svetu in delavskem gibanju. Danes, po dvajsetih letih, smo že krepko razvili naš samoupravni socialistični sistem in postali smo predmet tako praktičnega, kakor tudi teoretičnega zanimanja vzhoda in zahoda, ter vseh osvobajajočih se dežel.

Prav je, da ob trenutkih, ko volimo naše delegate za II. kongres samoupravljanja nekoliko pogledamo vzroke, ki so privedli do odločitve, da se mora družba razvijati po principih samoupravnega socialističnega humanizma.

1. Ideologija jugoslovanskih komunistov je bila osnovana in je še, na družbenih nazorih klasikov marksizma: Marksa, Engelsa in Lenina. Po tej teoriji je prevzem politične oblasti samo ena faza socialistične revolucije, ki pomeni vzpostavitev tako imenovane diktature proletariata. Če diktatura proletariata pomeni oblast v imenu delovnega ljudstva, potem se mora ta oblast kmalu spremeniti v oblast delovnega ljudstva samega, če nečemo ustvarjati med delovnimi ljudmi in državo birokratske odnose.

2. Drugi razlog je bil prav ta, ki je rastel iz protislovja diktature proletariata. Vedno močnejše so se namreč začele kazati posledice takšne diktature, kajti začel se je oblikovati sloj oblastne birokracije, ki je kazal izrazite tendence po osamosvo-

jitvi in vladanju. Birokracija je vse bolj prevzemala oblast v svoje roke, kazala tendence širjenja in tudi številčnega povečevanja, medtem, ko je vpliv širokih slojev prebivalstva na oblast bil vse manjši.

3. Tretji, prav tako zelo pomemben razlog za uvedbo samoupravljanja, pa je bila zunanje politična situacija Jugoslavije. Politična zlasti ekonomska blokada Jugoslavije s strani Sovjetske zveze po letu 1948 je postavila Jugoslavijo v izredno težaven gospodarski položaj. Pretela je ekonomska kriza in splošno pomanjkanje. V taki situaciji je bila nujna naslonitev na notranje sile, nujna mobilizacija vseh ljudi za premostitev ekonomskih in političnih težav. Bil je potreben splošno sprejemljiv program, ki bo mobiliziral delovne množice. In tak program je bilo samoupravljanje. Danes samoupravljanje ni več samo program, ampak prevladujoča družbena praksa, ki jo je potrebno budno spremljati, razvijati v njej vse tisto, kar je napredno in pozitivno ter odstranjevati zamisli in realne odnose, ki negativno vplivajo na nadaljni razvoj. In prav v tem bo ena izmed osnovnih nalog drugega kongresa samoupravljalcev. Na njem bo potrebno spregovoriti o dosedanjem razvoju in stanju samoupravljanja ter oceniti nekatere tendence v njem, saj vemo, da se samoupravljalci srečujejo z vedno novimi vprašanji, kako ga razvijati dalje. Obračunavati bo potrebno tudi z nekaterimi pogledi in pojmovanji samoupravljanja. Naj navedemo samo nekatere.

Velikokrat se samoupravljanje pojmuje samo kot pravica. Zlasti je to opaziti pri nižje kvalificiranih in manj osveščenih delavcih. Menijo, da je samoupravljanje pravica delavcev, da postavljajo najrazličnejše zahteve, ki jih mora delovna organizacija ugoditi. Toda samoupravljanje je tudi dolžnost, ki pa mora priti v zavest ljudi in sicer tako, da bo vsak v delovni organizaciji in drugje tako ali drugače odgovorno vključen v sistem samoupravljanja.

Nekateri zopet menijo, da je samoupravljanje delo z ljudmi. To je, nekakšno dobrohotno obravnavanje delavcev s strani vodilnih, češ, naj govorijo, naj povedo, kar mislijo, naj kritizirajo — to jih bo pomirilo. Tu gre v bistvu še vedno za vodeče in vodene strukture, kar ima lahko težke posledice za nadaljnji pozitivni razvoj odnosov v kolektivu.

Nekateri pod samoupravljanjem razumejo samo učinkovito metodo organizacije dela. Pri tem pa pozabljajo na odnose, na to, da ekonomska učinkovitost ni edini kriterij proizvodnje, skratka pozabljajo na dolgoročne cilje samoupravnega družbenega razvoja.

So tudi taki, ki menijo, da v pogojih blagovne proizvodnje samoupravlja-

nje sploh ni mogoče, ker tržišče preko ponudbe in povpraševanja regulira proizvodnjo. Dokaj pogosto se srečujemo tudi s pojmovanji in prakso, ki ločuje samoupravljanje in vodenje, pri tem pa pozabljajo, da je samoupravljanje širše in vključuje tudi vodenje.

In še bi lahko naštevali pojmovanja, zablode, rešitve, teorije itd., niso brez realnih osnov, so izraz konkretnih razmer skozi katere se danes delavsko samoupravljanje in družbeno samoupravljanje utirata pot.

V resnici lahko rečemo, da je samoupravljanje teoretično in normativno oblast delovnih ljudi, ki omogoča prisvajanje sadov dela po delu, medtem ko vsebinsko se temu cilju približujemo. Zato moramo samoupravljanje kot cilj in samoupravljanje kot stvarnost razlikovati v tem smislu, da samoupravljanje pomeni proces uresničevanja kot cilja. Pri doseganju tega cilja so nekateri elementi zelo pomembni. Opozorimo samo na nekatere:

1. Samoupravljanje temelji na družbeni lastnini proizvodnih sredstev. V pogojih privatnega ali državnega lastništva samoupravljanje ni mogoče.

2. Proces razvoja samoupravljanja je ozko povezan z odmiranjem države, z razlaščenjem njenih funkcij kot aparata za zatiranje.

3. Odločanje je ena od najznačilnejših karakteristik upravljanja, zato tudi samoupravljanja. Ena od temeljnih nalog v zvezi s tem, je ustvarjanje pogojev (znanje, sposobnost, motiviranost, seznanjenost, itd.) za racionalno vključevanje vedno širšega kroga prizadetih v odločanje o temeljnih zadevah v delovni organizaciji in komun.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Trgovina v Kopenhagenu

Težko smo se poslovili od Ele in Karla

DRAGA ELA!

Ni še minilo par tednov, ko si bila z nami na delovnem mestu. Zelo težko si se odločila, da si šla v bolnišnico na operacijo. Vemo, da nisi šla k zdravniku za vsako malenkost. Vendar bi bilo mnogokrat potrebno zato, da bi imela po nekaj dni počitka. Težko se je danes poslavljati od Tebe, draga naša sodelavka, ko Te

Ela Mezek

vidimo v naših mislih še vedno živo in nasmejeno, polno delovnega zanosa tako na delovnem mestu v našem kolektivu kot doma.

Ni Te več, da bi z nami uživala sadove, ki smo jih po več kot dvajsetletnem delu ustvarili. Ni bilo lahko takrat, ko si, kot zelo mlado dekle, začela leta 1945 delati na žagi. Temelji naše domovine so bili do tal razdejani in Ti si bila med prvimi sodelavkami na

žagi, ki ste prijele za vsako delo. Prestala si mnogo mraza, delala na dežju, v pomanjkanju, kajti ni bilo toliko kruha, kot danes. Sledovi poveljnih let so ti kalili dušo in Tvojo notranjost, da si ostala do zadnjega odkrita in nisi poznala zahrbtnosti.

Kot mladinka si sodelovala z vso vmeno v prosvetnem društvu. Preigrala si doživeto mnogo vlog naših slovenskih ljudskih iger, kot so Veriga, Matichek se ženi, Zenin iz Amerike in še in še. Ni Ti bilo žal prostega časa za take reči. Ko si se poročila, si postala vzorna mati in žena. Življenje si gledala tako kot je. Zavedala si se, da se težko živi, če se ne deli trpljenja, a slajša radost je srca, če si jo delita dva. Ne pretiravamo in ne sramujemo se, če danes naša srca jočejo od bolečine. Če pogledamo danes sadove tvojega dela, so kristalno čisti in čist bo ostal spomin na tvojo osebnost še posebno v našem kolektivu, kjer si pustila več kot dvajset let dela ne samo na delovnem mestu pač pa tudi v sindikatu in delavskem svetu.

Skoraj boječe mislimo in se ti naša srca zahvaljujejo za tovarištvo, poštenost in vse vrline.

Draga Ela, v naših srcih bo ostal spomin nate kot na lik poštene delavke. Za tvoj prispevek »Novolesu« iskrena hvala! Hvala za delo v sindikalni organizaciji in delavskemu svetu. Tvojim najdražjim, hčerkici, sinu, možu, materi in ostalim naše globoko sožalje!

Tone Virant

Karel Pavlin

Ob odprtem grobu se je poslovil od sodelavca tovariš TONE VIRANT z besedami:

KARLU V SLOVO!

Komaj je minilo nekaj dni, že se je odprl nov grob. Danes stojimo ob odprtem grobu našega zvestega in dobrega sodelavca Karla.

Človeku ni usojeno, da bi vedel, kdaj se mu bodo iztekle ure njegovega življenja. Pred štirinajstimi dnevi je odšel naš Karel v bolnišnico. Vsi smo se nadejali, da se bo vrnil ozdravljen, vendar so ga pripeljali mrtvega. Ni v navadi, da bi se ocenjevali, kakšen je ta ali oni, posebno ne tedaj, dokler smo živi in zdravi. Sele tedaj, ko odide ta ali oni in ko nas zapusti za vedno, spoznamo, kdo in kaj je bil in kaj je pomenil za nas vse. Prav tako je tokrat, ko nas je zapustil naš resnično dobri in marljivi sodelavec.

K nam je prišel pred petnajstimi leti. Potem, ko si je poškodoval roko, je delal največ na odvozu lesa. Naj je bilo vreme lepo ali grdo, on je bil vedno na svojem mestu in delal. Resnično priljubljen je bil in tudi vodilni sodelavci so ga spoštovali in so pravilno cenili njegove sposobnosti. Rad je pomagal svojim bližnjim in bil je vesele narave pa je tudi rad zapel in tako pregnal slabo voljo in razvedril še ostale.

Ko se za vedno poslavljamo od našega dragega Karla, izjavljam v imenu celotnega delovnega kolektiva, da ga bomo ohranili v lepem spominu! Njegovim svojcem pa izrekam iskreno sožalje!

II. kongres samoupravljalcev

Za drugi kongres samoupravljalcev Jugoslavije je značilno, da organizacija tega srečanja samoupravljalcev z vseh koncev Jugoslavije ne bo obremenila le državnega proračuna, ampak bodo stroške pokrili tudi samoupravljalci sami. Račun je pokazal, naj bi prispevala Slovenija za pokritje glavnega izdatka — to je za tiskanje več kot 100 poročil delovnih organizacij Jugoslavije o njihovih saupravnih dosežkih, zbirnih poročil in glavnega referata tovariša Edvarda Kardelja v vseh nacional-

nih jezikih — okrog 450.000 dinarjev. Organizatorji kongresa so v Sloveniji sklenili po načelu solidarnosti, naj bi ta denar zbrali s prodajo kompletov celotnega kongresnega gradiva v slovenskem jeziku, ki so delno že naprodaj po 300 dinarjev. Za tak način prispevka za kongres so se odločile vse republike.

Preprost račun: 1.500 izvodov kongresnega gradiva po 300 dinarjev = 450.000 dinarjev se zdi na videz morda nesprejemljiv, vendar ne smemo prezreti izredne vrednosti in bogastva, ki ga vsebujejo poročila delovnih organizacij, ki ga bodo vsebova-

la zbirna poročila (analize) in ki bo v uvodnih referatih. Zato bi si morali sedaj prizadevati vsi samoupravljalci Slovenije, da naroči in kupi vsaka delovna organizacija po en komplet kongresnega gradiva. Prav tako bi morala imeti po en tak komplet tudi občinska vodstva in družbenopolitične organizacije, če naj bi v predkongresnih mesecih posvetila svojo aktivnost vsebinskim vprašanjem samoupravljanja pri nas.

Zanimivo ob tem je povedati še to, da vlada sedaj v tujini za kongresno gradivo morda celo večje zanimanje kot pri nas.

Prijetno športno srečanje na Dolenjskem

(Nadaljevanje s 3. strani)

Je velika udeležba, saj nismo pričakovali, da se bo vabilu odzvalo toliko športnikov. Organizacija tekmo-

vanja je bila na višini, ekipe so bile disciplinirane, saj nismo imeli nobenih pritožb. Prepričan sem, da vsi udeleženci zapuščajo Dolenjsko z

najlepšimi vtisi. Led smo prebili, pričakujem, da bodo organizatorji prihodnje leto imeli še večje število prijavljencev.

Ekipe naših balinarjev

Glavni direktor Jože KNEZ podeljuje nagrade

Izvoz lesnih izdelkov iz Slovenije

Ob letošnjem lesnem sejmu je bilo naši javnosti predstavljena dejavnost lesne industrije pri nas. Čeprav je sejem namenjen predvsem razstavi in prodaji strojev za lesno industrijo pa je ob tej priložnosti uместno, da si nekoliko ogledamo mesto in vlogo lesne industrije v jugoslovanskem gospodarstvu.

Ce si najprej ogledamo številke o lanskem izvozu jugoslovanske lesne industrije, potem lahko ugotovimo, da je bil za 13,3 odstotka večji kot leta 1968, medtem ko se je izvoz slovenskih lesnoindustrijskih podjetij povečal za 9 odstotkov, kar je dejansko pod porastom v jugoslovanskem merilu, vendar pa je šlo v Sloveniji precej povečanja na račun končnih izdelkov, kar je dokaj ugodno. Naslednja tabela je v mio N-din:

Izvoz:	SFRJ	SRS	Dolarjev
1968	1361	451	(33 mio)
1969	1569	491	(37,5 mio)

S tako visoko stopnjo izvoza je danes lesna industrija Slovenije v republiki med izvoznimi vejami gospodarstva na tretjem mestu, takoj za prvo, barvasto metalurgijo s 536 milijoni in kovinsko industrijo s 536 milijoni dinarjev vrednosti izvoza. Izvoz lesne industrije Jugoslavije pa je šele na četrtem mestu, ker je pred njim še tekstilna industrija, ki pa je v Sloveniji kar precej za lesno. Skupni delež izvoza lesna industrija v Jugoslaviji je 8,5 odstotka, v Sloveniji pa znaša ta delež 14 odstotkov,

kar poudarja pomen naše lesne industrije v skupnem izvozu republike.

Kdo so največji slovenski lesni izvozniki?

Od skupno 54 slovenskih lesno predelovalnih podjetij, kar je morda še

Podjetje:

BREST, Cerknica	4,206	124,4	105,2
KLI, Logatec	2,415	118,5	115,0
JAVOR, Pivka	2,168	116,4	116,3
NOVOLES, Novo mesto	2,120	113,3	94,3
SAVINJA, Celje	1,949	106,7	97,5
ELAN, Begunje	1,933	110,1	107,4
MEBLO, Nova Gorica	1,539	86,8	84,6
STOL, Kamnik	1,511	95,6	85,0
LIPA, Ajdovščina	1,460	130,7	94,7
LIKO, Vrhnika	1,370	111,1	109,1
LIN, Nazarje	1,305	119,9	130,6
BOHOR, Sentjur	1,288	96,0	94,5
LIP, Bled	1,256	123,6	102,0

V ostalem jugoslovanskem lesnem gospodarstvu so opazne tendence združevanja. Tako so se hrvaška podjetja zbrala okrog Exportdrva, medtem ko se je v Bosni del podjetij odočil za poslovno tehnično sodelovanje s šipadom, nekatera pa so se povezala med seboj v močnejše kombinacije. To velja na primer za Krivajo iz Zavidovičev, ki se je združila z Borjo v Tesliču, kar naj bi skupaj z Metalcem iz Zavidovičev ter z gospodarskim podjetjem Gostovič, oblikovalo novo veliko podjetje z nad 7000 delavci ter s 470

vedno nekoliko preveč glede na njihovo razdrobljenost in še vedno preveč pestri asortiman proizvodnje, naj omenimo po vrsti trinajst največjih izvoznikov ali tako imenovanih dolarskih milijonarjev

milijoni bruto produkta. S šipadom pa se nameravajo združiti še podjetja Nameštaj, Gradačac ter Budućnost, Bosanski Samac. V Srbiji pa se čedalje bolj utrjuje poslovno združenje lesne industrije Jugodrv. V Sloveniji smo dosegli delni uspeh s tem, da so nekatera večja podjetja razdelila med seboj posamezna specializirana področja proizvodnje, vendar ta specializacija ni bila izvedena v celoti in bodo potrebni še nadaljnji pogovori na osnovi katerih bomo dosegli tudi večje proizvodne in ekonomske uspehe. Edo R.

PRISPEVAJMO ZA PONESREČEN- CE V PERUJU

Vsi vemo, kako hudo je tistim v Peruju, ki jim je potres uničil vse. To je bil najstrašnejši potres na svetu sploh in je nemogoče oceniti dejansko škodo.

Naša sindikalna organizacija je sklenila, da bo organizirala zbiralno akcijo za prizadete v avgustu 1970.

Vabimo vse člane naše delovne organizacije, da se odzovejo temu pozivu, kajti smatramo to akcijo za svojo dolžnost in obveznost, saj našo pomoč potrebujejo zelo prizadeti in poleg tega se zavedajmo tudi tega, da je lepše in bolje dajati, kot pa prejemati pomoč.

Naš delavci v TDP so že darovali vsak po 2.- din in so zbrali vsi skupaj 560.00 din.

OBISK GOSPODA CARONA PRI NAS

Pred dnevi nas je obiskal g. CARON iz Francije. Ogledal si je našo tovarno in se pogovarjal z našimi vodilnimi o nadaljnji dobavi egotskega lesa iz Afrike, katerega že dobivamo.

PIONIRJI — FILATELISTI

Otroci naših delavcev, ki se ukvarjajo z zbiranjem znamk, so razstavljali na prvi pionijski filatelistični razstavi, ki je bila 12. julija v Žužemberku.

Za sodelovanje so prejeli diplome: Niko Somrak, Majda Kregar, Franci Saje, Marko Tavčar, Poldi Dolinar, Jure Zalokar, Franci Golob in Franci Avbar. Čestitamo!

Kri so darovali

V torek 1. julija 1970 so se odzvali vabilu organizacije RK v Novem mestu sledeči delavci iz našega podjetja in darovali kri:

Jože KLOBUČAR, Alojz TEKSTOR, Anton SPELKO, Franc VIDMAR, Anica KRANJC, Ivan ROLIH, Ciril BRUS, Peter MARTINCIC, Bogo LI-LIJA, Peter SUSTAR, Janez TURNSEK, Ivan PETAN, Alojz KOCJANCIC, Jožefa MARTINCIC, Jože KLOBUČAR (1949), Martin KOLENC, Jelka ŠTOK, Ivanka REBELJ, Pepca CERNIC, Slavka CERNIC, Marija VODNIK, Milena LEVSTIK, Ida NAHTIGAL, Sonja MOŽE, Ignac ROGELJ, Alojz RETELJ, Stane KAVSEK, Alojz ROZMAN, Jože ROZMAN, Marjan PEČAVER, Alojz BOBNAR, Stefka SAJE, Otilija FINK, Peter KASTELIC, Stefan BOBNAR — vseh je bilo 37.

Z ozirom na dejstvo, da nas je TRISTOKRAT VEČ, bi bilo prav, da bi tem vabilom odzvali še drugi, kajti nihče izmed nas ne ve, kdaj bo potreboval morda desetkrat več krvi kot pa jo je dal.

Razen tega pa je zdravniški pregled pred oddajo krvi zelo natančen in ob tej priliki lahko zvemo tudi to, ali smo zdravi ali bolni.

ODDAJANJE KRVI JE VSAK TOREK NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI V NOvem MESTU OD 7. URE DALJE

II. kongres samoupravljalcev

(Nadaljevanje s 4. strani)

4. Prisvajanje rezultatov dela. Za samoupravno družbo velja načelo prisvajanja po vloženem delu. Tega načela ni mogoče kar enostavno uresničiti. Na eni strani se mu upirajo tisti, ki so, ali še prejemajo svoj dohodek mimo dela in rezultatov svojega dela, na drugi strani pa je merjenje dela zelo zapletena zadeva, zlasti kadar je potrebno oceniti intelektualno delo.

5. Odgovornost. O tej v zadnjem času največ govorimo in verjetno ne zaradi tega, ker smo spoznali, da se odgovorno obnašamo, ampak zato, ker je v naši praksi veliko primerov neodgovornega ravnanja na vseh področjih družbenega življenja. V delovnih organizacijah je vprašanje odgovornosti tesno povezano z organizacijo dela, le-ta pa vemo, kakšna je. Če ni jasno, kdo je za kaj pristojen, ni mogoče razrešiti odgovornosti. Premalo je tudi izdelan sistem moralnih sankcij, ki bi morale služiti za osnovo samoupravni družbi.

6. Usklajevanje interesov. Interesi vseh zaposlenih v delovnih organizacijah niso identični — razen po zelo splošnih vprašanjih. Če je tako, če so si interesi posameznikov ali skupin zelo različni ali celo nasprotni, ni mogoče uresničiti vseh, ampak pride do kompromisa ali realizacije interesov enih na račun drugih. Samoupravna družba pa mora

strmeti k temu, da zagotovi možnost vsem, da se enakopravno z drugimi potegujejo za zadovoljevanje svojih zahtev.

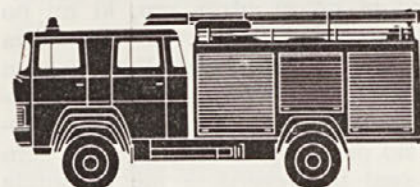
Ne bo odveč, če zapišemo, da pomeni samoupravljanje kot družbeno ekonomsko odnos, odstranjevanje materialnih, političnih, ideoloških in drugih osnov za delitev ljudi, za polarizacijo družbe na upravljanje in upravljalce, ukazujoče in ubogaajoče, na vodene in vodeče.

Zato samoupravljanje ne more biti omejeno samo na socialno politiko (rekreacijo, prehrano itd.) ali delitev osebnega dohodka, ampak je celovit odnos, v katerem resnično sodelujejo vsi zaposleni pri sprejemanju in izvajanju odločitev v zvezi z delom in produkti dela. Pri tem samoupravne in dolžnosti niso omejene samo na ta ali oni del zaposlenih, ampak so neutrudljivi del vseh zaposlenih.

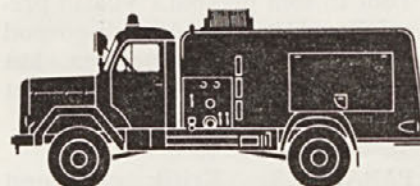
V zvezi z nadaljnim razvojem samoupravljanja se zadnje čase, ko skušamo realizirati smisel XV. amandmaja pojavljajo različni poskusi zaviranja. XV. amandma delovnim organizacijam prepušča svobodno, avtonomno, izvirno oblikovanje samoupravne organizacije dela, s čimer je omogočeno, da se samoupravni odnosi razvijajo v skladu z notranjimi pogoji, kakor tudi to, da se razrešujejo nasprotja med poklicnim in upravljalnim delom.

(Nadaljevanje prihodnjic)

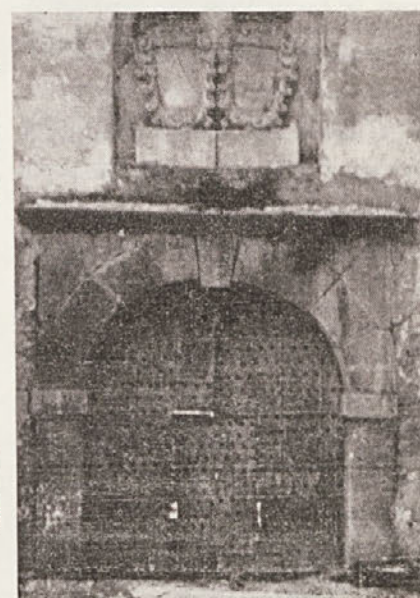
Tro TLF 16 TROWA

TLF 3000

Dva tipa gasilskih avtomobilov, ki so zelo uporabni za industrijske gasilske čete — izdelek Magirus-Deutz

Vhod v SOTESKI GRAD
pred porušenjem

Kadrovske vesti v juniju

TSP

Prišli:

ZAGAR Franc, HUDOKLIN Franc,
PUST Jože, VIDMAR Franc, KOLIC
Darinka

Odšli:

MAREKOVIĆ Mihajlo — sporazum,
BEVC Rajko — sporazum

TPP

Prišli:

TURK Marjan, PESKAR Alojz,
BRAJDIČ Ljubo, SKEDELJ Rado,
GODLER Franc

Odšli:

BRAJDIČ Ljubo — samov. zapust.
ZORE Stane — sporazum

TDP

Prišli:

RIFELJ Jožica, DULAR Danijela, LA-
VRIC Olga, NOVINC Anton, MURN
Franc, ZVAN Anton, KULOVEC Dar-
ko, BRCKO Anton, DUJIC Vinko,
KREN Jože, FINK Izidor

Odšli:

PREŠEREN Rozalija — sporazum,
CIKANEK Marta — sporazum

Zaga Soteska

Prišli:

PRIBANIĆ Marija

Odšli:

MEZEK Ela — smrt

Izlet na Bazo 20

V počastitev DNEVA BORCA je or-
ganiziral odbor organizacije ZB v
lesnem kombinatu NOVOLES obisk
BAZE 20.

Vabljeni so bili tudi že upokojeni
delavci — člani ZB, ki so se odzvali
vabilu v lepem številu.

Ogleda se je udeležilo 73 članov, če-
prav je bil deževen dan.

Po obisku te pomembne znamenit-
osti iz časov NOB so odšli udele-
ženci v Dolenjske Toplice, kjer je
bil prijeten družabni večer.

V vročini ne 'tankajte' polno

Zahodnonemški avtomobilski klub
ADAC je opozoril vse voznike, da v
hudi vročini nikakor ne smejo na-
poniti avtomobilskega tanka do ro-
ba. Gorivo se v vročini v tanku tako
razširi, da ga utegne pritisk pognati
skozi odprtino za zrak. Otekajoči
bencin pa ne poškoduje samo laka,
temveč povzroča tudi nevarnost po-
žara.

Klub je opozoril voznike na stroge
denarne kazni, ki jih čakajo v Ita-
liji za najrazličnejše prekrške, ne
pomaga pa noben izgovor, da turist
na primer ne pozna italijanskih pro-
metnih predpisov.

Vozniki morajo računati s kaznijo
do 20.000 lir, če v cestnih predorih
ne zasenčijo luči in če po naseljenih
krajih peljejo s kratkimi, namesto
s parkirnimi lučmi. Z denarno kaz-
nijo 50.000 lir ali zaporom do treh
mesecev pa lahko računa vsak, kdor
prehiteva na ovinkih ali v klancih.

TVP

Prišli:

BOLTE Marija, BELE Breda, ŠE-
NICA Marijana, HUDAK Marija, GO-
DNJAVEC Milan, JAKUBOVIČ Jo-
žica, COLARIC Marjeta, URŠIČ
Zdenka, VRTAR Ludvik, MURN Jo-
že, KIC Marica

Odšli:

PETERNEL Drago — upokojitev,
PAVLIN Marija — upokojitev, KO-
VACEC Emina — sporazum, NOSE
Franc — JLA, RAJER Marija — spo-
razum, HROVAT Jože — sporazum,
METELKO Franc — konec pogodbe

Uprava

Prišli:

SUNJERGA Ante, POPLAŠEN Niko-
la, ASCIĆ Anto, BAJIĆ Ivan, ŠABIĆ
Joso, SARATLIJA Domine, SARAT-
LIJA Ilija

Okrogle in oglate

KDOR IŠČE PRIJATELJA, KI
NE BI IMEL NIKAKRŠNE NA-
PAKE, bo ostal brez prijateljev,«
pravi turški pregovor.

— ☆ * ☆ —

MINISTRSKEMU PREDSEDNI-
KU NE PRISTOJI SKROM-
sam čisti čevlje, je spodbudila
nekega konservativnega poslanca,
da je v parlamentu izjavil: »Mi
ne plačujemo ministrskega pred-
sednika, ne da si sam čisti čev-
lje ne da ravna z nami kakor z
otroki!«

— ☆ * ☆ —

ZASPANE. 65-letni zahodnonem-
ški kancler Kurt Kiesinger se je
takole »pohvalil«: »V poslednji
dobi imam zdrav sen, ki mi po
malem že nagaja, ker semtertja
prespim važne trenutke. Ko sem
letel na Japonsko, so v letalu po-
stregli z neko meni prav poseb-
no priljubljeno jedjo, jaz pa sem
spal in steverdesa me ni hotela
buditi. Ko smo prileteli nad se-
verni tečaj, je letalo — meni v
čast — zaokrožilo nad ledeniki;
medtem so postregli s sektom.
Tudi to sem prespal.« Včasih pre-
spi človek in mogoče tudi gospod
kancler še kaj važnejšega, kot
je priljubljena jed, krožni polet
nad ledeniki in sekt...

— ☆ * ☆ —

PARADOKS. Kritič Edmund
Reiss je napisal v kritiki o ne-
kem romanu: »Moč literature se
kaže v posebnosti, da je lahko
njen junak velik — strahopezd-
ljivec.«

Krajevni praznik v Žužemberku

V okviru proslave krajevnega praz-
nika in dneva šoferjev so bile tudi
tekme v odbojki med moštvami Kemo-
opreme — Trebnje, Iskra — Žužem-
berk in Novoles — Straža. Naši od-
bojkarji so zasedli 3. mesto, a oni
iz Trebnjega pa so na 1. mestu.

USPEHI NAŠIH DIJAKOV OB KONCU I. LETNIKA TŠŠ - lesne

stroke in osemletke

Ob koncu prvega letnika TŠŠ - les-
ne stroke je ostalo še 28 dijakov (v
pričetku — ob vpisu jih je bilo 35)
in sicer 20 fantov in 8 deklet; dva
dijaka pa sta izstopila pravočasno.
Razred je izdelalo 20 dijakov ali 71%
8 pa jih ima popravne izpite ali 29%
Uspehi pa so:

s pravdobrim je izdelalo 5 dijakov
z dobrim je izdelalo 12 dijakov
z zadostnim pa so izdelali 3 dijaki

Na zaključni slovesnosti je podjetje
nagradilo prvih 5 pravdobrih dija-
kov z logaritmičnimi računalni, a vod-
stvo šole pa s knjižnimi nagradami.
Tokrat so vsi na obvezni enomesečni
praksi po naših obratih.

V OSMEM RAZREDU OSNOVNE
SOLE je bilo 29 delavcev. Izmed teh
nista bila ocenjena dva, trije pa ima-
jo popravne izpite iz enega predme-
ta. Ena delavka je dosegla pravdo-
ber uspeh, medtem ko so ostali izde-
lali z dobrim in zadostnim uspehom.
V SEDMEM RAZREDU OSNOVNE
SOLE je bilo 14 delavcev. Pričakova-
li smo, da bo v tem razredu boljši
uspeh, a temu ni bilo tako. Izmed
vseh je izdelalo razred le 10, a 4 ima-
jo popravne izpite. V letu 1970/71
bodo nadaljevali s poukom v osmem
razredu. Ker je pri tem načinu šol-
anja določeno tako, da ne prejmejo
učenci zaključnih spričeval (n. pr. o
6. ali 7. razredu), jih tudi oni niso
dobili.

Vodstvo IZOBRAŽEVALNEGA CEN-
TRA vabi že sedaj vse tiste delavce,
ki še nimajo končanega osmega raz-
reda osnovne šole in ki so se zapo-
slili na novo, da že sedaj prinesejo
v kadrovske oddelke zadnje spriče-
valo zato, da se bodo mogli vpisati
v osmi razred; pouk se bo pričel v
jeseni.

Ob tej priliki velja omeniti še to, da
je v večini naših podjetij v SRS uve-
deno to, da sploh ne sklenejo z niko-
mer pogodbe o delovnem razmerju,
ki nima z uspehom končane osem-
letke.

Ureja uredniški odbor. Odgovorni
urednik Bogomil LILIJA, tehnični
urednik Gabrijel MAKUČ.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu.
Izdaja delavski svet Lesnega kombi-
nata »NOVOLES« v Straži pri No-
vem mestu. Naklada 1.400 izvodov.
Tiska tiskarna »KNJIGOTISK« v
Novem mestu.